

Adviesaanvraag B&W aan stadsdeelbestuur

Invullen door directie:

Onderwerp adviesaanvraag: Concept Regionale Energie Strategie – deel Amsterdam (concept RES Amsterdam)
Portefeuille: Duurzaamheid
Directie: R&D / afdeling Duurzaamheid / Programma Amsterdam Klimaat Neutraal
Datum behandeling staf WH: 20 januari 2020
Datum adviesaanvraag: 10 februari 2020
Deadline ontvangst advies: 30 maart 2020
Advies mailen naar: j.kurschner@amsterdam.nl
Meegestuurde stukken: - Concept RES Amsterdam
- concept Raadvoordracht
- Memo Lokaal Scenario Ateliers Amsterdam

Heeft er consultatie vooraf plaatsgevonden? Ja.
Het proces van opstellen en vaststellen van de RES is vanuit de projectorganisatie van energieregio Noord-Holland Zuid en de projectorganisatie Amsterdam als gezamenlijk bottom-up proces ingezet met diverse bijeenkomsten van overheden met stakeholders (bestuurlijk/ ambtelijk / deskundigen stakeholders). Daar waren stadsdeelvertegenwoordigers voor uitgenodigd, zowel ambtelijk als bestuurlijk (Stuurgroep RES NHZ XXL en diverse atelier bijeenkomsten).
De RES is in 2019 op 8 juli, 11 november en 16 december besproken op het Portefeuillehouders-overleg met wethouder van Doorninck. En de RES is op 24 september vorig jaar en 28 januari jongstleden geagendeerd op de ambtelijke Duurzaamheidstafel.
Op donderdag 7 november is in stadsdeel Nieuw-West een bewonersbijeenkomst gehouden voor de gebieden Nieuw-West / West / Haven. Het doel van dit atelier was om het gesprek aan te gaan met lokale partijen, bewoners en belanghebbenden over hun wensen rond duurzame energieopwekking in hun directe omgeving.
Op 9 december heeft overleg plaatsgevonden met portefeuillehouder Groenewoud.

Invullen door stadsdeel:

Stadsdeel: Stadsdeel Noord
Procesbegeleider: Robin van der Velden
Datum weekstart/staf: Staf Saskia Groenewoud 24 februari 2020
Datum stadsdeelcommissie: 9 maart stedelijke technische sessie / 25 maart in de stadsdeelcommissie
Datum dagelijks bestuur: 31 maart 2020
Registratienr. (optioneel):

Over gevraagde adviezen: conform art. 12 van de verordening op het lokaal bestuur vraagt B&W advies aan een DB over besluiten die (lid 1) betrekking hebben op de taken en bevoegdheden van het DB of (lid 2) op de belangen van het stadsdeel . Het DB legt deze adviezen voor aan de stadsdeelcommissie (art. 19). Het DB neemt het advies van de stadsdeelcommissie over indien het is vastgesteld met een meerderheid van stemmen en binnen de budgettaire kader past (art. 19 lid 5). Afwijkingen van het advies motiveert het DB.

Adviesvraag B&W

Formuleer hier de vraag aan het stadsdeel

Inleiding

De RES komt voort uit afspraken van het landelijk klimaatakkoord. Het Rijk wil weten hoe de Nederlandse doelstelling van 49% CO₂ reductie en de inzet die daarvoor nodig is gerealiseerd en lokaal ruimtelijke ingepast wordt. Deze inventarisatie wordt gevraagd aan alle gemeenten in Nederland. De gemeenten zijn daarvoor samengevoegd in energieregio's. Alle energieregio's samen moeten in 2030 35 TWh (TeraWattuur) elektriciteit opwekken. Amsterdam is

een deelregio binnen de energieregio Noord-Holland Zuid. De gemeente ziet dat zij afhankelijk is van regionale en landelijk opwek van duurzame energie. Ondanks de schaarse ruimte gaat Amsterdam inzetten op een forse ambitie duurzame energieopwekking op eigen grondgebied en neemt daarmee haar verantwoordelijkheid in de energietransitie.

De RES geeft de locaties aan waar nader onderzoek gedaan wordt voor opwekking van duurzame elektriciteit door zon en wind, een inventarisatie van de warmtevraag en het warmteaanbod (via de Regionale Structuur Warmte, RSW) en een infrastructuur analyse. Deze locaties zijn aangegeven op kaarten met de ambities voor de energieopbrengst. Het Rijk zal de energieopbrengst van de locaties doorrekenen. Mocht uit deze optelling blijken dat de gezamenlijke vereiste 35 TWh niet wordt gehaald, wordt ons mogelijk een extra opgave door het Rijk opgelegd.

Bestuurlijke afstemming

In het Portefeuillehoudersoverleg Duurzaamheid van 16 december 2019 is door de Wethouder Duurzaamheid Amsterdam, mevr. Marieke van Doorninck, en de verantwoordelijke portefeuillehouders van de stadsdelen afgesproken gelijktijdig met het ophalen van Wensen en bedenkingen op de Concept RES Amsterdam ook advies te vragen aan de stadsdelen. Dit advies wordt afgegeven op de Concept RES Amsterdam en op de Concept RES NHZ. De adviezen van de stadsdelen en de Raad worden verwerkt bij het opstellen van de definitieve RES Noord-Holland Zuid 1.0 in de tweede helft van 2020. De RES NHZ 1.0 wordt einde van dit jaar 2020/ begin 2021 definitief. Dit onderhavige product is de Concept RES Amsterdam waarover nu advies gevraagd wordt aan de stadsdelen. Later – naar verwachting in mei/juni van 2020 zal ook het concept RES Noord-Holland Zuid – waarin alle deelproducten van de regio zijn samengevoegd – voor advies worden voorgelegd aan de stadsdelen.

Specifieke zoekgebieden in stadsdeel Noord

Voor stadsdeel Noord zijn de voornaamste consequenties uit de RES dat er zoekgebieden voor windenergie worden aangewezen in een strook ten noorden langs de A10, de Noorder IJplas en de voormalige haven.

Het gebied Waterland en het IJmeer is benoemd als extra zoekgebied voor wind. De strook ten noorden van de A10, het IJmeer en de Noorder IJplas zijn benoemd tot extra zoekgebieden voor zon. Deze extra zoekgebieden vallen onder het 'nee, tenzij'- principe; worden alleen in overweging genomen wanneer andere zoekgebieden niet voldoende blijken of wanneer er vanuit het Rijk een extra opgave opgelegd wordt.

Eerdere gesprekken

Uit het gesprek met het stadsdeel kwamen als voorkeuren zon op de A10 en zon op gevels naar voren als mogelijkheid voor inzet zonder veel moeite.

Het atelier in Noord op 28 oktober werd bijgewoond door ongeveer 30 deelnemers. Er zijn diverse kanalen gebruikt om mensen uit te nodigen, maar van een representatieve doorsnee van de bevolking kan niet worden gesproken. Om het gesprek te voeren over de voorkeuren van de Amsterdammers is op de ateliers is gebruik gemaakt van scenario's: Maximale Energie; Kostenefficiëntie en Leefbaarheid, elk met specifieke leidende principes.

Voor de meeste deelnemers was het scenario Leefbaarheid favoriet. Maar men vond ook dat ingrepen steviger ingezet mogen worden met meer ambitie. Voor een grote energiegebruiker als Amsterdam moet alles gedaan worden om de omgeving te verduurzamen. De andere twee scenario's waren voor de deelnemers minder realistisch.

Conclusie

Voor Noord zouden de volgende bouwstenen zouden sowieso ingezet moeten worden:

Zonnepanelen langs snelwegen, tunnels en parkeerplaatsen. Windturbines op bedrijventerreinen en langs snelwegen. Deelnemers zien potentie in stedelijke hinderzones: in deze zones kunnen combinaties van zonnepanelen en windturbines geplaatst worden. Tot slot werd ook het repoweren van bestaande windmolens voor 0,6 MW-turbines genoemd. Weerstand was er algemeen tegen ingrepen in het open landschap (op land, agrarische velden, veenweidegebieden) zoals Waterland.

Conceptadvies DB:

Het dagelijks bestuur formuleert hier t.b.v. de stadsdeelcommissievergadering een conceptadvies

Het DB van stadsdeel Noord is positief over het concept Regionale Energie Strategie. De doelstellingen voor een duurzame energievoorziening worden onderschreven. Wel maakt het DB van Noord zich zorgen over de onduidelijkheid van de uitvoering van de plannen. Met name de doelstelling voor windmolens is qua zoekgebieden erg ongelijk verdeeld over de stad waarbij met name veel ruimte wordt gezocht in stadsdeel Noord. Zowel in (toekomstige) woonwijken als in kwetsbare natuurgebieden wordt onderzocht of grootschalige inpassing van windmolens mogelijk is. Daarbij heeft het DB nog wel een aantal belangrijke adviezen:

- Het is wenselijk om goed te onderzoeken welke invloed de gebiedsontwikkeling voor de komende jaren heeft op de gestelde ambities. In heel veel gebieden in stadsdeel Noord wordt de komende tijd veel gebouwd en getransformeerd. De te realiseren bebouwing biedt kansen voor vooral zonne-energie maar tegelijkertijd is het niet realistisch om de grote daken van de huidige bebouwing mee te nemen als potentiële locaties aangezien deze volgens plannen getransformeerd gaan worden.
- In de hele aanpak en realisatie er tijdige en afdoende participatie met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden in Noord moet plaatsvinden. Het is van belang om zoveel mogelijk draagvlak te realiseren.
- Op het gebied van zonne-energie zien we stormachtige technologische ontwikkelingen. Ook de mogelijkheden van het benutten van gevels en ramen voor energie uit zon moeten worden onderzocht en ingezet.
- Het realiseren van windenergie in (toekomstige) woonwijken wordt praktisch nergens onderzocht. Waarom wordt hiervan afgeweken in zoekgebied 2 (toekomstige havenstad, noordelijke IJoevers?)
- Binnen de groenboog moet met zorg worden omgegaan met de huidige gebruikers van het gebied. Eén van de vier focuspunten in het gebiedsplan van het gebied Noord Oost is het verbinden van deze groenboog waarbij er een toegankelijke, groene openbare ruimte ontstaat die ruimte biedt voor, cultuur, ontmoeting en sport en ontspanning. Met name windenergie zal grote impact kunnen hebben op de bewoners van tuinparken en de gebruikers van de diverse sportparken en het te realiseren openbare groen. Goede participatie met en draagvlak onder de gebruikers van deze groenboog is dan ook zeer wenselijk.
- Landelijk Noord wordt gekenmerkt door een kwetsbaar ecosysteem en een wijds, open uitzicht. Ook in de gemeenteraad is meerdere malen uitgesproken om bij de enorme bouwopgaven waar de stad voor staat, Landelijk Noord uit te sluiten van nieuwe bebouwing. Daarom is het principe van 'nee tenzij' hier de juiste aanpak. Het 'tenzij' kan dan ook alleen tot stand komen met zeer goede onderbouwing en met voldoende participatie en draagvlak onder de bewoners, gebruikers en belangenorganisaties van dit unieke gebied. Ook dienen hier de consequenties voor broedvogels/trekvogels in het weidegebied goed te worden onderzocht.
- Het DB maakt zich zorgen als er gesproken wordt dat het realiseren van deze plannen negatieve consequenties kan hebben voor andere belangrijke doelstellingen van het college zoals de bouw van nieuwe woningen en het behoud van natuur. Graag de toezegging dat iedere mogelijke concessie op bestaande doelstellingen of programma's wordt afgestemd met het verlengd bestuur van de stadsdelen waarop deze concessies betrekking heeft.
- Er zijn nog extra kansen voor meer zonnepanelen op geluidsschermen in en rondom rijks- en provinciale en grotere gemeentelijke wegen in stadsdeel Noord (zoals de Nieuwe Leeuwarderweg en de Ring A10). Ook de daken van metrostations en de P&R in Noord bieden nog extra mogelijkheden.
- Met name bij de realisatie van de doelstellingen zonnepanelen op huizen is het cruciaal om tot goede participatie met bewoners te komen en te zorgen voor optimale toegang tot informatie.
- Veel van de braakliggende terreinen worden nu ingezet voor (tijdelijke) initiatieven. Dat kan beperkingen hebben voor de maatregelen zoals beschreven in de RES.
- Daarnaast wil het DB van stadsdeel Noord graag uitspreken dat een adviesaanvraag altijd voor de vaststelling van het betreffende stuk in college dient te worden gedaan. Dat is nu niet gebeurd waardoor er (naast het reeds vastgestelde collegestuk) zeven losse adviezen van de stadsdelen worden meegezonden voor behandeling binnen de regio. Het risico hiervan is niet alleen dat het stuk minder samenhangend is doordat alle stadsdeeladviezen separaat worden meegezonden maar vooral ook dat er onvoldoende aandacht zal zijn voor de inhoudelijke adviezen en bezwaren van de stadsdelen. Dat is niet alleen onwenselijk qua proces maar ook qua uitkomst want alle windmolens en alle zonnepanelen zullen straks ergens in een stadsdeel moeten

worden geplaatst. Daarvoor is kennis van het gebied en draagvlak onder haar bewoners en gebruikers een belangrijke voorwaarde.

Advies stadsdeelcommissie:

Advies van de stadsdeelcommissie aan het DB

De stadsdeelcommissie Noord adviseert positief over het concept Regionale Energie Strategie. De doelstellingen voor een duurzame energievoorziening worden onderschreven. De stadsdeelcommissie wil het volgende adviseren.

- De stadsdeelcommissie stelt voor dat er een goede en duidelijke onderbouwing komt vanuit het College op basis waarvan wij als vertegenwoordigers het gesprek aan kunnen met bewoners en in staat gesteld worden de afwegingen tussen de verschillende vormen van energie opwekking goed uit te kunnen leggen.
- De stadsdeelcommissie wil het cultuur-historisch landschap en de natuur en ecologische waarde in Landelijk Noord behouden en is blij dat dit buiten het zoekgebied is gebleven voor turbines en zonneweides. Wel zijn er geluiden uit landelijk Noord dat men het jammer vindt dat Landelijk Noord geen zoekgebied is mbt zonnepanelen op daken van grote schuren. Bewoners, waaronder boeren willen graag bijdragen aan de energietransitie, alleen is het energienet hier nu niet sterk genoeg voor. Misschien is het een optie om het energienet te verbeteren nu er op veel plaatsen in landelijk Noord nieuwe bestrating wordt aangelegd.
- De stadsdeelcommissie ziet dat er meer steun is voor zonne-energie dan voor windturbines in Amsterdam Noord en adviseert dan ook maximaal in te zetten op zonne-energie. Voor de turbines adviseert de commissie om zoveel mogelijk te kijken naar de gebieden langs snelwegen en in de transitiegebieden waar pas na 2040 gebouwd gaat worden. Deze gebieden kunnen in tijdelijkheid worden gebruikt als plekken voor zonne-weides en windturbines.
- De stadsdeelcommissie adviseert om in samenspraak met de bewoners van Noord op zoek te gaan naar plekken voor de opwekking van duurzame energie. Daarnaast adviseren wij om bewoners die het dichtstbij de opwekking wonen mee te laten profiteren van de opwekking in hun nabijheid, door deze bewoners bijvoorbeeld korting te geven op de energierekening.

Definitief advies DB:

Advies van het dagelijks bestuur aan het college van burgemeester en wethouders

Stadsdeel Noord is positief over de concept Regionale Energie Strategie. De doelstellingen voor een duurzame energievoorziening worden onderschreven.

Daarbij heeft het stadsdeel een aantal adviezen:

- Het is wenselijk om goed te onderzoeken welke invloed de gebiedsontwikkeling voor de komende jaren heeft op de gestelde ambities. In heel veel gebieden in stadsdeel Noord wordt de komende tijd veel gebouwd en getransformeerd. De te realiseren bebouwing biedt kansen voor vooral zonne-energie maar tegelijkertijd is het niet realistisch om de grote daken van de huidige bebouwing mee te nemen als potentiële locaties aangezien deze volgens plannen getransformeerd gaan worden.
- In de hele aanpak en realisatie moet er tijdige en afdoende participatie met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden in Noord plaatsvinden. Het is van belang om zoveel mogelijk draagvlak te realiseren. Het stadsdeel stelt voor dat er een goede en duidelijke onderbouwing komt vanuit het College op basis waarvan wij als vertegenwoordigers het gesprek aan kunnen met bewoners en in staat gesteld

worden de afwegingen tussen de verschillende vormen van energie opwekking goed uit te kunnen leggen.

- Op het gebied van zonne-energie zien we stormachtige technologische ontwikkelingen. Ook de mogelijkheden van het benutten van gevels en ramen voor energie uit zon moeten worden onderzocht en ingezet.
- Het realiseren van windenergie in (toekomstige) woonwijken wordt praktisch nergens onderzocht. Er wordt hiervan afgeweken in zoekgebied 2 (toekomstige Havenstad, Noordelijke IJ-oeveren). Het stadsdeel adviseert om bij ontwikkellocaties rekening te houden met korte en lange termijn perspectieven.
- Binnen de groenboog moet met zorg worden omgegaan met de huidige gebruikers van het gebied. Eén van de vier focuspunten in het gebiedsplan van het gebied Noord Oost is het verbinden van deze groenboog waarbij er een toegankelijke, groene openbare ruimte ontstaat die ruimte biedt voor, cultuur, ontmoeting en sport en ontspanning. Met name windenergie zal grote impact kunnen hebben op de bewoners van tuinparken en de gebruikers van de diverse sportparken en het te realiseren openbare groen. Goede participatie met en draagvlak onder de gebruikers van deze groenboog is dan ook zeer wenselijk.
- Landelijk Noord wordt gekenmerkt door een kwetsbaar ecosysteem en een wijds, open uitzicht. Ook in de gemeenteraad is meerdere malen uitgesproken om bij de enorme bouwopgaven waar de stad voor staat, Landelijk Noord uit te sluiten van nieuwe bebouwing. Daarom is het principe van 'nee tenzij' hier de juiste aanpak. Het 'tenzij' kan dan ook alleen tot stand komen met zeer goede onderbouwing en met voldoende participatie en draagvlak onder de bewoners, gebruikers en belangenorganisaties van dit unieke gebied. Ook dienen hier de consequenties voor broedvogels/trekvogels in het weidegebied goed te worden onderzocht.
- Stadsdeel Noord maakt zich zorgen als er gesproken wordt dat het realiseren van deze plannen negatieve consequenties kan hebben voor andere belangrijke doelstellingen van het college zoals de bouw van nieuwe woningen en het behoud van natuur. Graag de toezegging dat iedere mogelijke concessie op bestaande doelstellingen of programma's wordt afgestemd met het verlengd bestuur van de stadsdelen waarop deze concessie betrekking heeft.
- Er zijn nog extra kansen voor meer zonnepanelen op geluidsschermen in en rondom rijks- en provinciale en grotere gemeentelijke wegen in stadsdeel Noord (zoals de Nieuwe Leeuwarderweg en de Ring A10). Ook de daken van metrostations en de P&R in Noord bieden nog extra mogelijkheden.
- Met name bij de realisatie van de doelstellingen zonnepanelen op huizen is het cruciaal om tot goede participatie met bewoners te komen en te zorgen voor optimale toegang tot informatie.
- Stadsdeel Noord ziet dat er meer steun is voor zonne-energie dan voor windturbines in Amsterdam Noord en adviseert dan ook maximaal in te zetten op zonne-energie. Voor de turbines adviseert de commissie om zoveel mogelijk te kijken naar de gebieden langs snelwegen en in de transitiegebieden waar pas na 2040 gebouwd gaat worden. Deze gebieden kunnen in tijdelijkheid worden gebruikt als plekken voor zonne-weides en windturbines.
- Veel van de braakliggende terreinen worden nu ingezet voor (tijdelijke) initiatieven. Dat kan beperkingen hebben voor de maatregelen zoals beschreven in de RES.
- Het stadsdeel wil het cultuur-historisch landschap en de natuur en ecologische waarde in Landelijk Noord behouden en is blij dat dit buiten het zoekgebied is gebleven voor turbines en zonneweides. Wel zijn er geluiden uit landelijk Noord dat men het jammer vindt dat Landelijk Noord geen zoekgebied is mbt zonnepanelen op daken van grote schuren. Bewoners, waaronder boeren willen graag bijdragen aan de energietransitie, alleen is het energienet hier nu niet sterk genoeg voor. De gemeente kan zich ervoor inzetten om het energienet te verbeteren, al dan niet in combinatie met de aanpak voor de openbare ruimte.
- In de zoekgebieden moet ook de invloed op flora en fauna goed worden onderzocht en meegewogen, zoals in de kwetsbare leefgebieden.
- Daarnaast wil stadsdeel Noord graag uitspreken dat een adviesaanvraag altijd voor de vaststelling van het betreffende stuk in college dient te worden gedaan. Dat is nu niet gebeurd waardoor er (naast het reeds vastgestelde collegestuk) zeven losse adviezen van de stadsdelen worden meegezonden voor behandeling binnen de regio. Het risico hiervan is niet alleen dat het stuk minder samenhangend is doordat alle stadsdeeladviezen separaat worden meegezonden maar vooral ook dat er onvoldoende aandacht zal zijn voor de inhoudelijke adviezen en bezwaren van de stadsdelen. Dat is niet alleen

onwenselijk qua proces maar ook qua uitkomst want alle windmolens en alle zonnepanelen zullen straks ergens in een stadsdeel moeten worden geplaatst. Daarvoor is kennis van het gebied en draagvlak onder haar bewoners en gebruikers een belangrijke voorwaarde. Het stadsdeel adviseert in samenspraak met de bewoners van Noord op zoek te gaan naar plekken voor de opwekking van duurzame energie. Het stadsdeel ondersteunt de aangenomen motie van de Raadsleden Bakker, Timman, Biemand en Groen inzake het financieel meeprofiten van omwonenden.